

ลำไย

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

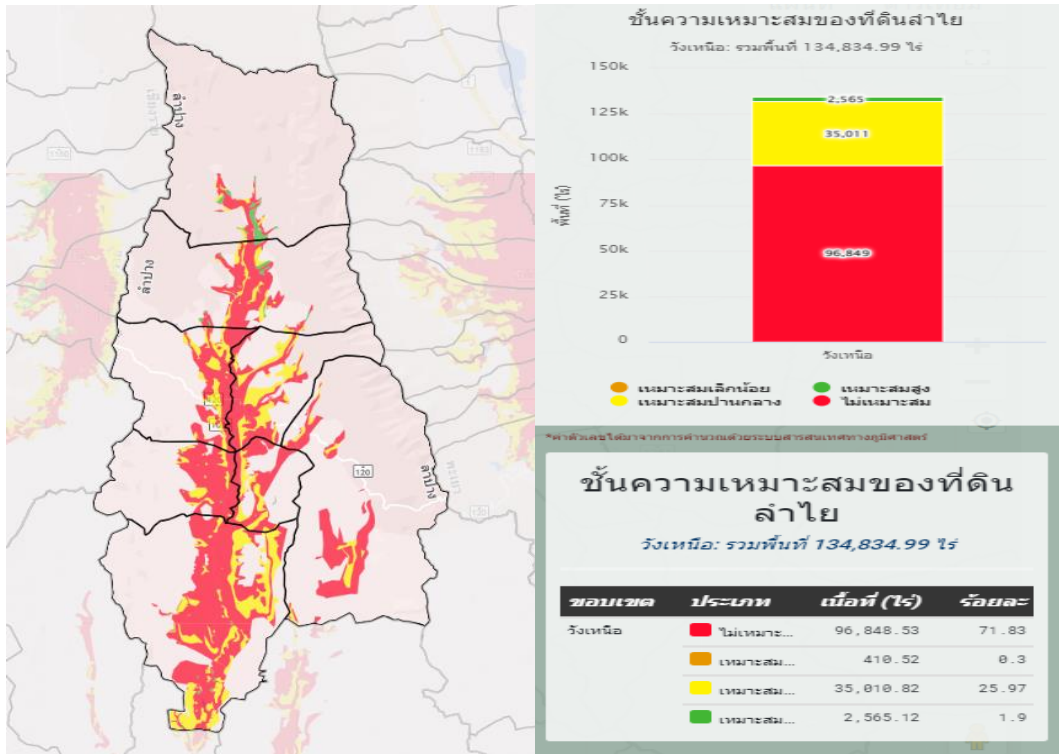
อำเภอวังเหนือ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกลำไยทั้งหมด จำนวน ๑๓๔,๘๓๔.๙๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๕๖๕.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๕,๐๑๐.๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๑๐.๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๙๖,๘๔๘.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๘๓

ตารางแสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกลำไย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอวังเหนือ	๒,๕๖๕.๑๒	๓๕,๐๑๐.๘๒	๔๑๐.๕๒	๙๖,๘๔๘.๕๓	๑๓๔,๘๓๔.๙๙
ทุ่งฮั่ว	๘๒๕.๖๓	๒,๖๔๓.๓๘	๑๒๓.๒๒	๑๐,๑๐๖.๑๐	๑๓,๖๙๘.๓๒
วังเหนือ	๘๕.๕๗	๔,๑๑๑.๙๗	๐	๙,๗๘๒.๑๙	๑๓,๙๙๙.๗๓
วังใต้	๓๒.๘๕	๑,๖๔๘.๐๘	๒๖.๒๗	๑๐,๖๙๖.๑๐	๑๒,๔๐๓.๓๐
ร่องเคาะ	๒๑๗.๗๑	๑๔,๗๔๙.๗๐	๒๕๕.๔๖	๓๔,๘๗๔.๖๐	๕๐,๐๙๗.๔๗
วังทอง	๒๓.๒๒	๒,๑๘๓.๖๒	๐	๑๑,๗๒๖.๕๐	๑๓,๙๓๓.๓๔
วังซ้าย	๕๓.๕๖	๖,๑๒๗.๙๖	๕.๕๘	๙,๗๕๑.๗๓	๑๕,๙๓๘.๘๔
วังแก้ว	๑,๓๒๙.๒๒	๘๐๙.๘๒	๐	๒,๘๖๓.๘๔	๕,๐๐๒.๘๘
วังทรายคำ	๗.๓๖	๒,๗๓๖.๒๙	๐	๗,๐๔๗.๔๗	๙,๗๙๑.๑๒

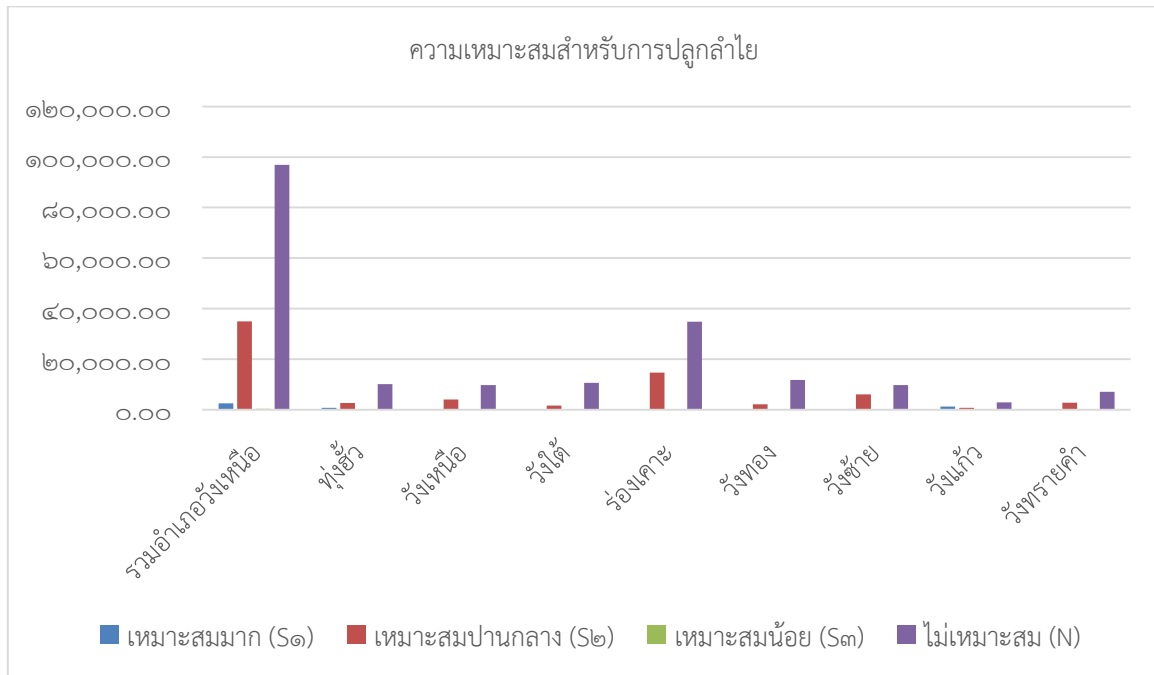
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย

ภาพแสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกลำไย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย

ภาพแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) พื้นที่ปลูกลำไย

อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ปลูกลำไย จำนวน ๑๐,๖๑๔.๘๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหรงษ์ฮั่ว จำนวน ๒,๒๖๒.๓๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลเวียงเหนือ จำนวน ๒,๐๓๙.๖๘ ไร่ ตำบลเวียงแก้ว จำนวน ๑,๕๒๒.๙๑ ไร่ และตำบลร่องเคาะ จำนวน ๑,๔๕๕.๘๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกลำไย อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกลำไย (ไร่)
๑	หรงษ์ฮั่ว	๒,๒๖๒.๓๕
๒	เวียงเหนือ	๒,๐๓๙.๖๘
๓	เวียงใต้	๕๔๓.๖๔
๔	ร่องเคาะ	๑,๔๕๕.๘๔
๕	เวียงทอง	๑,๓๑๘.๒๘

๖	วังซ้าย	๑,๒๕๐.๓๑
๗	วังแก้ว	๑,๕๒๒.๙๑
๘	วังทรายคำ	๒๒๑.๘๒
	รวม	๑๐,๖๑๔.๘๒

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) พื้นที่ปลูกลำไย ตามระดับชั้นความเหมาะสม

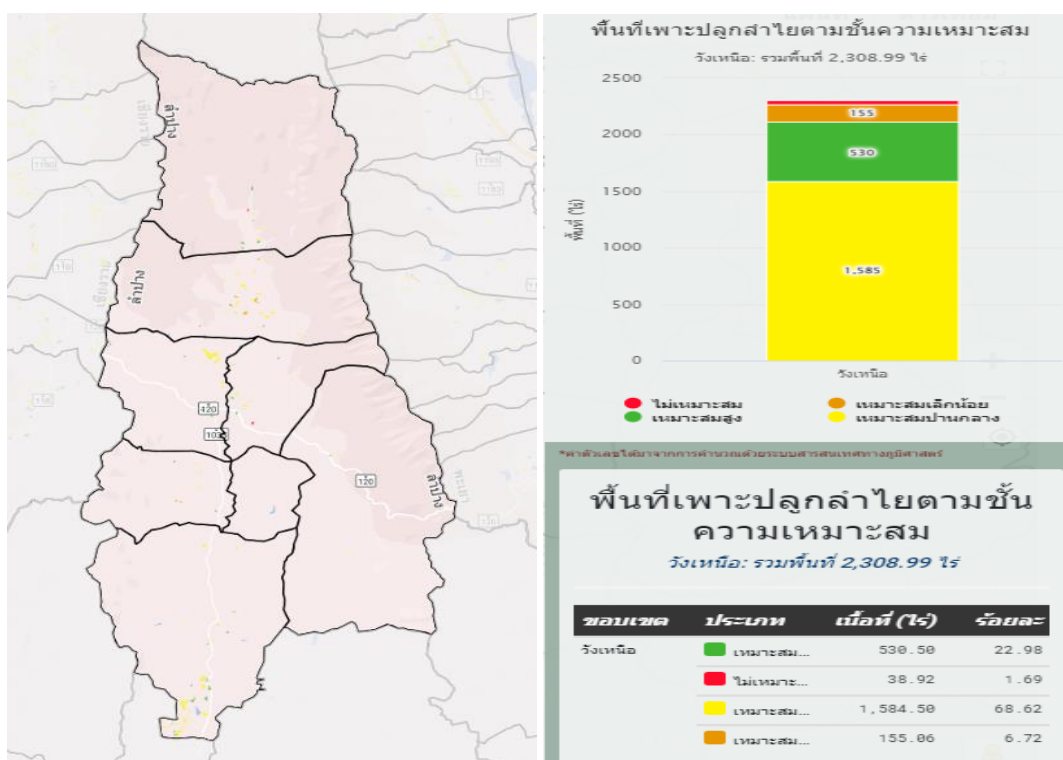
อำเภอวังเหนือ มีพื้นที่ปลูกลำไย ตามระดับชั้นความเหมาะสมทั้งหมด จำนวน ๒,๓๐๘.๙๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๓๐.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๕๘๔.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๕๕.๐๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๓๐.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙๘

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกลำไย ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
รวมอำเภอวังเหนือ	๕๓๐.๕๐	๑,๕๘๔.๕๐	๑๕๕.๐๖	๓๘.๙๒	๒,๓๐๘.๙๙
ทุ่งฮั่ว	๓๒.๔๓	๓๐๘.๘๑	๑๒๓.๒๒	๐	๕๖๔.๔๕
วังเหนือ	๘๔.๖๓	๓๓๖.๑๗	๐	๐	๔๒๐.๘๐
วังใต้	๓๒.๘๕	๔๑.๙๘	๒๖.๒๗	๐	๑๐๑.๑๐
ร่องเคาะ	๒๑๗.๗๑	๗๑๒.๙๘	๐	๐	๙๓๐.๖๙
วังทอง	๑๓.๒๒	๓๗.๗๘	๐	๐	๕๑.๐๐
วังซ้าย	๕๓.๕๖	๗๓.๐๙	๕.๕๘	๒๓.๖๕	๑๕๕.๘๘
วังแก้ว	๘๘.๗๓	๗๓.๗๑	๐	๑๕.๒๗	๑๗๗.๗๑
วังทรายคำ	๗.๓๖	๐	๐	๐	๗.๓๖

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

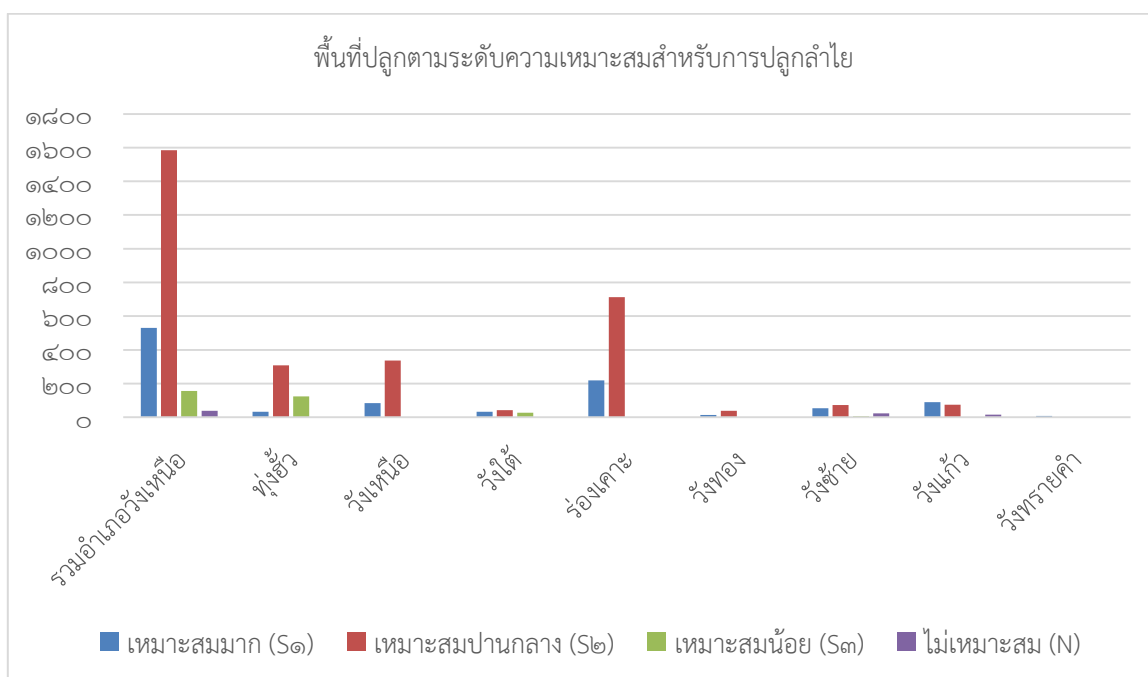
แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย

ภาพแสดงแสดงพื้นที่ปลูกลำไย ตามระดับความเหมาะสม อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

กราฟแสดงพื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย

ภาพแสดงพื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอวังเหนือ มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๓๗๑ ไร่ ๔๔ ครัวเรือน โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลวังทรายคำ จำนวน ๑๑๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลวังเหนือ จำนวน ๗๑ ไร่ ตำบลทุ่งฮั้ว จำนวน ๗๑ ไร่ และตำบลวังซ้าย จำนวน ๔๘ ไร่ ตามลำดับ

อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่การปลูกลำไย จำนวน ๑๐,๖๑๔.๘๒ ไร่ ๒,๑๕๕ ครัวเรือน โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลทุ่งฮั้ว จำนวน ๒,๒๖๒.๓๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลวังเหนือ จำนวน ๒,๐๓๙.๖๘ ไร่ ตำบลวังแก้ว จำนวน ๑,๕๒๒.๙๑ ไร่ และตำบลร่องเคาะ จำนวน ๑,๔๕๕.๘๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางแสดงปริมาณการปลูกลำไย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ทุ่งฮั่ว	๔๖๒	๒,๒๖๒.๓๕	๑,๕๙๒.๓๐	๗๙๖.๑๕	๐.๕๐
วังเหนือ	๔๓๘	๒,๐๓๙.๖๘	๑,๖๖๒.๙๑	๘๓๑.๔๖	๐.๕๐
วังใต้	๑๑๗	๕๔๓.๖๔	๓๖๕.๖๒	๑๘๒.๘๑	๐.๕๐
ร่องเคาะ	๒๔๘	๑,๔๕๕.๘๔	๑,๑๗๓.๐๐	๕๘๖.๕๐	๐.๕๐
วังทอง	๓๐๑	๑,๓๑๘.๒๘	๖๙๓.๘๙	๓๔๖.๙๕	๐.๕๐
วังซ้าย	๒๗๙	๑,๒๕๐.๓๑	๗๖๖.๑๓	๓๘๓.๐๗	๐.๕๐
วังแก้ว	๓๑๙	๑,๕๒๒.๙๑	๘๔๔.๖๙	๔๒๒.๓๕	๐.๕๐
วังทรายคำ	๕๐	๒๒๑.๘๒	๑๔๕.๗๔	๗๒.๘๗	๐.๕๐
รวม	๒,๑๙๕	๑๐,๖๑๔.๘๒	๗,๒๔๔.๒๖	๓,๖๒๒.๑๓	

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

การเตรียมการ

๑. เตรียมดิน

ที่ลุ่ม ขุดร่องยกแปลงขึ้นมา เพื่อเป็นการระบายน้ำ

ที่ดอน ไถพรวน และปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ

๒. เตรียมพันธุ์

- ส่วนใหญ่นิยมใช้ต้นพันธุ์ที่มาจาก การเสียบกิ่ง จึงต้องตรวจสอบการเชื่อม

ติดของรอยแผลให้สมบูรณ์ ตัดแต่งกิ่งยอดอ่อนออกบ้าง

การปลูก

๑. ขุดหลุมปลูกขนาด ๘๐ x ๘๐ x ๘๐ ซม. วางผังปลูก โดยกำหนดให้ระยะห่างระหว่างแถวและระยะห่างระหว่างต้นเกิน ๘ เมตร เช่น ๘x๘ ๑๐x๑๐ ๑๒x๑๒ ๘x๑๐ และ ๑๐x๑๒ เมตร

๒. ผสมดินปุ๋ยคอก และปุ๋ยร็อคฟอสเฟตในหลุมสูงประมาณ ๒ ใน ๓

๓. ยกถุงกล้าวางในหลุม โดยให้ระดับของดินในถุงสูงกว่าระดับดินปากหลุม

เล็กน้อย

๔. ตั้งถุงพลาสติกออก และกลบดินที่เหลือลงไป กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น

๕. ปักไม้หลักและผูกเชือกยึดเพื่อป้องกันลมพัดโยก

๖. หาววัสดุคลุมดินบริเวณโคนต้น เช่น ฟางข้าว หญ้าแห้ง

๗. รดน้ำให้ชุ่ม

๘. ทำร่มเงาพรางแสงแดด

การดูแลรักษาลำไยที่ปลูกใหม่

หลังการปลูกลำไยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถ้าสภาพแวดล้อมปลูกไม่เหมาะสม โดยเฉพาะการปลูกลำไยในที่ดินช่วงหน้าแล้งอาจทำให้ลำไยได้รับอันตรายจำเป็นต้อง มีการปฏิบัติเพื่อให้ต้นลำไยมีการเจริญเติบโตตามปกติ ควรมีการปฏิบัติดังนี้ (พาวิณและคณะ, ๒๕๔๗)

๑. การผูกหลักเพื่อป้องกันต้นโยกคลอนจากลมหรือสัตว์เลื้อย ทำให้รากลำไยได้รับความเสียหาย

๒. การปลูกลำไยที่ขยายพันธุ์โดยการเสียบกิ่ง ควรใช้ปลายมีดกรีตพลาสติกพัน แผลออกเพื่อป้องกันพลาสติกรัดลำต้นลำไย

๓. คลุมโคนต้นลำไยด้วยเศษพืชในช่วงฤดูแล้ง เช่น ฟางข้าว หญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการสูญเสียน้ำไปจากดินและควรราดสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายรากลำไย เช่น ปลูก และ มด บังร่มให้ต้นลำไยกรณีปลูกในพื้นที่มีแดดจัดสภาพอากาศร้อนเกินไปอาจเป็นอันตรายต่อต้นลำไยควรใช้วัสดุคลุม เช่น ทางมะพร้าว ตาข่ายพลาสติก

๔. ระยะแรกของการปลูกควรให้น้ำทุกวัน

การควบคุมทรงพุ่มลำไย

หลังปลูก ๑ ปี ตัดแต่งต้นให้เป็นทรงพุ่มใช้กิ่ง ใช้เชือกผูกดิ่งกิ่ง เพื่อกระตุ้นการแตกกิ่งที่เจริญในแนวนอน

การบังคับการออกดอก

เมื่อต้นอายุ ๒-๒ ½ ปี สามารถบังคับให้ออกดอก ในกรณีของลำไย โดยใช้สารโพแทสเซียมคลอเรต อัตรา ๑๐-๒๐ กรัมต่อตารางเมตรหว่านรอบพื้นที่ทรงพุ่ม ซึ่งต้นหนึ่งจะใช้สารประมาณ ๓๐-๕๐ กรัม ประมาณ ๓-๔ สัปดาห์ ต้นลำไยจะเริ่มออกดอก ช่วงนี้หมั่นดูแลรักษา โดยการให้น้ำสม่ำเสมอและให้ธาตุอาหารโดยอาศัยค่าจากการวิเคราะห์ดิน

ตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต

หลังการเก็บเกี่ยวต้องตัดแต่งกิ่งเพื่อควบคุมทรงพุ่มโดยใช้ทรงพุ่มใช้กิ่ง โดยตัดกิ่งกระโดงเก่าให้เหลือต่อไว้ หลังจากนั้นประมาณ ๓ สัปดาห์ ก็จะเริ่มแตกใบใหม่ ปลอ่ยให้ลำไยแตกใบประมาณ ๓-๔ ชุด ก็สามารถบังคับให้ลำไยออกดอกได้ในระยะต่อไป

เทคโนโลยี การบริหารต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตลำไยแบบมืออาชีพ

เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตลำไย

๑. การทำผลผลิตในฤดูให้ผลโตและมีคุณภาพ...เพื่อแก้ไขปัญหาลำไยผลเล็ก ผลแตกและผลร่วง โดยใช้เทคโนโลยี ดังนี้

- ตัดแต่งข้อผลทิ้งบางส่วน ประมาณ ๑๐-๒๕% และตัดแต่งผลให้เหลือที่ข้อ ประมาณ ๕๐-๗๐ ผล/ข้อ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ ทำให้เพิ่มมูลค่าของผลผลิตได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่

- การจัดและควบคุมทรงพุ่มไม่ให้สูงเกิน ๔ เมตร...เพราะทรงพุ่มลำไยที่ต่ำจะทำให้การพ่นปุ๋ยทางใบและการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ผลดีมีประสิทธิภาพและลดต้นทุน อีกทั้งการ

เก็บเกี่ยวทำได้ง่าย และง่ายต่อการตัดแต่งข้อ ตัดแต่งผลทั้ง ทำให้ผลมีขนาดโตสม่ำเสมอ สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่

- การใช้แมลงผสมเกสรลำไย แมลงจะช่วยในการผสมเกสรทำให้ผลไม้ติดผลดี สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่

เทคโนโลยีการบริหารต้นทุนการผลิตลำไย

๑. การตัดแต่งกิ่งเพื่อลดปริมาณไม้ค้ำ...ไม้ค้ำเป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลิตลำไย โดยเฉพาะลำไยต้นสูง หากไม่ใช้จะทำให้กิ่งที่ติดผลฉีกหักหรือลำต้นโค่นล้ม เมื่อตัดแต่งกิ่งให้ลำไยติดผลเป็นกลุ่มๆ จะทำให้ลดต้นทุนค่าไม้ค้ำได้ ๒,๕๐๐ บาท/ไร่

๒. การทำปุ๋ยหมักใต้ต้นลำไยโดยใช้ใบลำไย...โดยใบลำไยใน ๑ ต้น สามารถทำปุ๋ยหมักได้ ประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่าการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ๕๐๐ บาท/ต้น หรือ ๑๒,๕๐๐ บาท/ไร่ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในสวนลำไย ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นลำไยสมบูรณ์ให้ผลผลิตดีและลดค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีลงได้ประมาณ ๔๐๐ บาท/ไร่ นอกจากนี้แล้ว เป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและลดการเผาที่สร้างมลพิษทางอากาศ

๓. การให้น้ำแบบรู้คุณค่าและเหมาะสม...โดยใช้ระบบสปริงเกอร์ มีวาล์วปิด-เปิด บังคับการให้น้ำ สามารถประหยัดน้ำ ลดแรงงานและลดค่าใช้จ่ายได้ ไร่ละ ๑,๕๐๐ บาท/ปี

๔. การใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดหรือทดแทนการใช้สารเคมี...โดยใช้เชื้อราบีวเวอเรีย ป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่น เพลี้ยและแมลง ศัตรูพืชช่วงใบอ่อน สามารถลดต้นทุนลง ไร่ละ ๓๐๐ บาท/ปี อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมีความปลอดภัยและผู้บริโภคมีความมั่นใจ

๕. การผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน...เพื่อให้ปริมาณการใช้และจำนวนครั้งในการใช้เป็นไปตามความต้องการของพืชในแต่ละช่วงเวลา โดยการเก็บดินมาวิเคราะห์ หรือ การนำปุ๋ย สูตร ๔๖-๐-๐ ผสมกับ ปุ๋ย สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑:๑ จะได้สูตรใกล้เคียง ๒๕-๗-๗ (กระสอบ ๑,๒๐๐ บาท) ที่ใช้เพื่อการแตกใบอ่อนและรักษาข้อผล ทำให้ลดต้นทุนได้ ๒๐๐ บาท/กระสอบ

ประเด็นการส่งเสริมเน้นหนัก (Impact point) >>> การผลิตลำไยคุณภาพ

เทคโนโลยีการผลิตลำไยคุณภาพ

1 การเตรียมดินให้สมบูรณ์

หลักการ: การจัดการ เพื่อสร้างให้มีความอุดมสมบูรณ์และสมดุลของดิน

- คัดแปลงใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (หมักกับขี้วัวขี้หมู)
- งดใช้ปุ๋ยเคมี

2 การคัดเลือกพันธุ์

หลักการ: เลือกพันธุ์ที่เหมาะสม ให้มีขนาดลำต้นที่เหมาะสม

พันธุ์: พันธุ์สุพรรณบุรี, พันธุ์สุพรรณบุรี, พันธุ์สุพรรณบุรี

3 การให้น้ำ

หลักการ: ให้น้ำตามความต้องการของต้น และปริมาณดินในแปลง

4 การใส่ปุ๋ย

หลักการ: ให้อุณหภูมิที่เหมาะสม ควบคุมการใส่ปุ๋ยให้เหมาะสมตามความต้องการของต้น

ปริมาณปุ๋ยต่อไร่ (กิโลกรัม)	46-0-0	15-15-15	0-0-60
4	150	100	80
5	260	180	140
6	430	290	230

5 การปรับปรุงคุณภาพผิว

หลักการ: เลือกใช้สารเคมีที่เหมาะสมกับชนิดลำไย

ปริมาณปุ๋ยต่อไร่ (กิโลกรัม)	46-0-0	15-15-15	0-0-60
50	450	480	440
100	900	960	880
200	1,800	1,920	1,800

ผลสำเร็จ โครงการรณรงค์การผลิตลำไยคุณภาพ

ปริมาณผลผลิตลำไยคุณภาพเพิ่มขึ้นมากกว่า 20,000 ตัน

คุณภาพผลผลิตสูงขึ้น ได้เกรด AA และ A เพิ่มขึ้น

พวผลิตเพิ่ม เกตเพิ่ม รายได้ต่อไร่เพิ่มขึ้น...

ทำไมทำตอนนี้แล้วจะทันไหน?

โครงการรณรงค์การผลิตลำไยคุณภาพ

พัฒนาท้องถิ่นให้ทันสมัย และมีการพัฒนาเกษตร

บูรณาการความร่วมมือ

เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology)

ปรับโครงสร้างการผลิต (Impact point)

เพิ่มประสิทธิภาพ

เกษตรกรต้นแบบ (F1)

เกษตรกรแปลงใหญ่/ชม. (F2)

เกษตรกรขยายผล (F3)

รายได้เกษตรกร

ลำไยคุณภาพสู่ผู้บริโภค

ขั้นตอนการปฏิบัติดูแลรักษาลำไยคุณภาพ (ในฤดู)

วัน	กิจกรรม	ระยะ	วิธีการ & หมายเหตุ
0 วัน	(1) ตัดแต่งกิ่ง	ระยะที่ 1 ช่วงเตรียมดิน	ตัดแต่งกิ่งให้ตรงตามรูปทรง ปลูกตามระยะ
30 วัน	(2) แยกใบอ่อน 1	ระยะที่ 2 ช่วงก่อนออกดอก	ตัดแต่งกิ่งให้ตรงตามรูปทรง ปลูกตามระยะ
60 วัน	(3) แยกใบอ่อน 2	ระยะที่ 3 ช่วงออกดอก	ตัดแต่งกิ่งให้ตรงตามรูปทรง ปลูกตามระยะ
90 วัน	(4)	ระยะที่ 4 ช่วงผลและปรับปรุงคุณภาพ	ตัดแต่งกิ่งให้ตรงตามรูปทรง ปลูกตามระยะ
120 วัน	(5) แหงช่อดอก	ระยะที่ 5 ช่วงเก็บเกี่ยว	ตัดแต่งกิ่งให้ตรงตามรูปทรง ปลูกตามระยะ
150 วัน	(6) ดอกบาน		
180 วัน	(7) ติดผล		
210 วัน	(8) ปรับปรุงคุณภาพผลช่วงต้น		
240 วัน	(9) ตัดแต่งช่อผล		
270 วัน	(10) ผลสุกปลาย		
300 วัน	(11)		
330 วัน	(12) เก็บเกี่ยวผลผลิต		
360 วัน	(13)		

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวังเหนือ มีการปลูกลำไย ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ลำไย					←	△	→					

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ, พ.ศ. ๒๕๖๕

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอวังเหนือ มีต้นทุนการผลิตลำไย โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิต เป็นเงิน ๑๒,๔๙๗.๒๖ บาท

คำนวณต้นทุนการผลิตลำไย				
(ใช้ตัวเลขของต้นทุนภายในองค์กร) เป็นการคิดคำนวณต้นทุนอย่างง่ายเท่านั้น				
พื้นที่เพาะปลูก แบ่งเป็นจำนวน ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ไร่
1. ค่าใช้จ่าย	ทั้งหมด			
1.1 ค่าแรงงาน	4,900.00	5,700.00		บาท
ค่าเตรียมดิน + บุคลากร (ปีปลูก)				บาท
ค่าปุ๋ย (ปีปลูก และปลูกซ่อม)				บาท
ค่าดูแลรักษา	4,900.00	4,900.00		บาท
ค่าเก็บเกี่ยว งบประมาณ (ช่วงปีให้ผล เฉลี่ยต่อปี)		800.00		บาทต่อไร่ ต่อปี (ไม่รวมค่าขนส่งไปขาย)
1.2 ค่าวัสดุ	5,100.00	5,100.00		บาท
ค่าไฟ (ปีปลูก และปลูกซ่อม)				บาท
ค่าปุ๋ย	2,280.00	2,280.00		บาท
ค่าขนานานศัตรูพืชและวัชพืช	2,280.00	2,280.00		บาท
ค่าวัสดุอื่นๆ น้ำมันเครื่อง และค่าซ่อมแซมอุปกรณ์	600.00	600.00		บาท
1.3 เติบโตจากเงินลงทุน	700.00	750.00		บาท (ใช้ราคาจากปีที่เริ่มปลูก ต่อปี)
1.4 ค่าเช่าที่ดิน		0.00		บาท
1.5 ค่าเสื่อมอุปกรณ์	373.63	373.63		บาท (เป็นค่าเฉลี่ยจากการคำนวณของ สศก.)
1.6 ค่าเสื่อมอุปกรณ์	36.06	36.06		บาท (เป็นค่าเฉลี่ยจากการคำนวณของ สศก.)
1.7 ต้นทุนเฉลี่ยก่อนให้ผล		531.57		บาทต่อไร่
2. ผลผลิต ที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวได้ให้ผลต่อไร่ (เฉลี่ย)				กิโลกรัมต่อไร่
3. ราคาที่คาดว่าจะขายได้				บาทต่อตัน
4. ผลการคำนวณตามต้นทุนของกำหนด (ไร่)				
ต้นทุน เริ่มตั้งของเกษตรกร ที่ไม่ปลูก	11,109.89			บาทไร่
ต้นทุน เริ่มตั้งของเกษตรกร เฉลี่ยต่อไร่	11,109.89			บาทไร่
ต้นทุนรวม ของเกษตรกร เฉลี่ยต่อปี ตลอดอายุต้นเฉลี่ยของพื้นที่		12,487.28		บาทไร่
รายได้	-	0.00		บาทไร่
กำไร/ขาดทุน	-	0.00		บาทไร่
5. ต้นทุนของ สศก. เฉลี่ยต่อไร่ ต่อปี		8,722.30		บาทไร่

แสดงต้นทุนการผลิตลำไย ปี ๒๕๖๔ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออำเภอวังเหนือ, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

การผลิตลำไยของเกษตรกรอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เป็นการผลิตเพื่อสร้างรายได้ โดยจะเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วขายให้กับพ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่น ที่อยู่ในแหล่งผลิตนั้น ๆ

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรทั่วไป นำไปขายตามลานรับซื้อ, พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่น

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอวังเหนือ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ใน เทคโนโลยีการผลิตลำไยที่มีความโดดเด่น โดยมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบด้านลำไย จำนวน ๑๒ ราย ดังนี้

๑. นายสมพล ทะหลวย หมู่ ๔ ตำบลวังใต้
๒. นายอาคม มีเมล์ หมู่ ๒ ตำบลวังใต้
๓. นางยุภา ดิดไชย หมู่ ๖ ตำบลวังเหนือ
๔. นายเด่นชัย คิดเสาร์ซุ่ม หมู่ ๕ ตำบลวังซ้าย
๕. นายปพนสรรค์ ลาภใหญ่ หมู่ ๖ ตำบลวังเหนือ
๗. นายอุดม ทูลเดช หมู่ ๑๐ ตำบลทุ่งฮั้ว
๘. นายธนพล วงค์แก้ว หมู่ ๒ ตำบลวังซ้าย
๙. นายสุวิทย์ ทองบรรเทา หมู่ ๕ ตำบลวังใต้
๑๐. นายพิเชษฐ ขจรวัฒน์กิจ หมู่ ๑ ตำบลร่องเคาะ

๑๑. นายสุรศักดิ์ พรศรีสว่างกุล หมู่ ๑ ตำบลร่องเคาะ
๑๒. นายสมาน คนเที่ยง หมู่ ๖ ตำบลวังเหนือ